

השבועון המצויר לאינפורמציה

חובב נליקסון, 8 תל-אביב (ליד תיאטרון "א ת ל") ת.ד. 138, טל. (זמני) 88785 מען למבדקים: "עולמסר" משרד המערכת כירושלים, חיוב דוד המלך (ויליאם), מול משרד המערכת, משרד המערכת בתל-אביב; חיוב החלוקה 45, חדר 11, טלפון 4681 (8-4 אח"צ)

מכתבים

מבצע חברה

...לכתיבת חוברת החברה בחוגים ההולכים ומתרחבים ביום של הנוער הלא-חלוצי והבלתי-מסלנתי במדינת הנהגה הנוצרת החמורות של אותו החינוך של תקופת-הברזל שלנו, חינוך אשר ניסה בכל הנוער ולמדו לשלול את כל אותם האינסטרסם השטחיים ורובייהחיים ה"בורניים" המהווים את הבסיס של כל חברה לא-מרכסיסטית בחו"ל. המסקנה היא כי על כל אותו הנוער הרוצה לחיות ככל העמים להשתחרר מן הארס התעמולתי שהצליח (מהמת א-הפעילות של המסלנות חיימי מניות) להחדור לכך ורמי החיים של הדור הצעיר בארץ.

לאחר תקופה קצרה של אישיות אפשר כבר להבחין בתפיסה הקרב הנוער: קיים חוג נוער הולך ומתרחב, המרניש בחושו הכריז את הצורך בשנינו ערכים. צורך זה בולט בעיקר על רקע פירוד הלכות וצרות העין המסלנתי. נוער מת ערר זה רוצה במשהו חדש - תנועה שתקרב את הלבבות, תחבס על ההשגחה לעם כולו, ותהיה סבלנית ביחס לשנוי מחלוקת.

יחסך אלון, פתח-תקוה... החברה שלי אינם חיים בכתיבה או בקולנוע אלא נאספים מדי שבת אצל אחד החברים לשמוע תקליטים, לרקוד, לשר ולשחק. אך הם רוצים לטייל, להכיר את ארץ. לשוחח על עניינים שונים, ואת זאת אני לא יכולים לעשות ככוחות עצמנו, אלא דרוש עוד נוער בנילנו.

נוער זה, שאין לו מה לעשות מלבד לטייל על שפת ימה של תל-אביב, למלא בתיקולנוע ובתי-קפה - עתידו בקוביץ, וממילא, לפני זאת, בתנועת נוער אשר משום מה אתם מוצאים אותה ריקנית והדלת חיים.

מ. כהן, ירושלים... לפי דעתי, אפילו אם תמצאו אינו שהיא הצעה, לא תצא לפועל. מסיבה זו שרבים הם הבנים והבנות המתבישים לצאת ולהיפגש, וזהו אף הסיבה העיקרית לחוסר חברה. יתכן שתנועה כמו נרעין עמית תפתור את הבעיה, אף כי לא במלואה. ל. ז. חיפה

חזירות, חזירות!

מירת חוצתכם מהרימה. היאך עתיון לפרסם דברי-טובאמה כמאמרם על החזירים (העולם הזה 762) ואתם עתיון היוצא בארץ הקודש ובשפת הקודש?

זלמן לוי, ניו-יורק... הויכוח הזה של בני-אדם סיבוכי חזירים מראה לאינו רמה ירד המין האנושי. כל לי הצעה פשוט טה להחל את הויכוח: נקום זירה נולה ונומין לשם חזיר אחד ושור אחד שיקריעו בקרב פנים

אל פנים לפר מהשניים מניעה הזכות להאכל עלי-דוד העם היהודי... אוא המשיכו בנידול החזירים (במערכתכם) אך אליצא תשכחו לכתוב על דלת המערכת, שיא הילכידו והטומאה.

חסיד חסידות, חיפה... שמואל פינברג, רמת-גן... במקום להתעסק בהקמת חברות נוער-היהודיות בשבת נשו למשהו יותר נשמי - ארכנו חוות לנידול חזירים.

אליה רוך, תל-אביב... אני כמות שרוב קוראים יתחלק לשתיים - אלה שישלחו אותכם לעזאזל ואלה שיהללו אותכם, בהתאם לנישתם לעניינים דתיים. כעל עצמי, ברצוני לשלוח לכם ברכה אויבוקיית, על כתבה אויב ירימיות על נושא כה ערר.

ירמיהו אבשלום, טבריה... לדעתי הראיתם טעם מופקס בפירסום צילומי של הרב יעקב לוי, ליר צילום של חזיר. הרב לוי הוא ממסדי המודעי וראש אגף המיכות של הרבנות הראשית, וכל המכיר אותו יודע להעריכו. ל. ל. ירושלים

לא היתה בכוחות המערכת לפגוע ברב לוי. לא חתוך רב... כתבתם בדבר מעמדו האמתי של הרב בנשואיו (העולם הזה 763) היתה תגלית סנסציונית. עוד כמה תגליות כאלה ואפשר יהיה להקים ממשלה בלי קואליציה.

רן שמואלי, חיפה... כמו כן אין אני יודע מה יקרה לה בסופה. למרות שאני אביה, ביכרתי לא להגביל את חרותה גם כשהיא בינינו, בעולם הזה, ושם, במקומות המשובים שעל הכוכב המרובע היא ללא ספק חופשית ועצמאית יותר. אולם אני סומך על טעמה הטוב, אופייה הטהור וגידולה המשובח שלא תמיט קלון עלי. אם תעשה זאת, וכמה שלא יכאב לי הדבר, אצטרך להריחה. ואו היא תוכל ללכת ולצייר את עצמה.

שחבל על הנייר ועל הדיו. רצתי לשלישי רק כדי לשמוע שהקריקטורה לא שחה. במקרים כאלה הייתי נכנס בדרך כלל, לדכאון נפשי עמוק ובהתאם למוסר-ההשכל הסיני הייתי מחליט לנטוש את המקצוע ולחפש פרנסה כנהג טקסי פשוט ועני.

אולם אחרי מלחמה נפשית קצרה ניסיתי מחדש. הלכתי לעורך רביעי, שהיה כנראה שיכור במקצת, והוא קנה אותה. והילכך אני עדיין במקצוע.

אני אגלה לך סוד כמוס ביותר, למרות שבכך אעלה על עצמי את חמתם הודאית וה- בטוחה של חברי למקצוע. לגמרי לא קשה לייצר קריקטורות. כל אחד יכול לעשות זאת. הדבר העיקרי הוא לא לסמוך על השארה פתאומית. עליך לעבוד בשיטתיות. כל זה עסק דומה לשתרון בעייה מתמטית פשוטה. אתה מתחיל בנתונים. קיים נושא, למשל ה- אינפלציה. קיימת זווית-ראייה, אתה בשביל או נגד האינפלציה. כל שעליך לעשות עכשיו הוא לחפש את הנעלם, אותו סיבך קל נוסף, היוצר קריקטורה מהנושא וזווית-הראייה שלך. זה הכל. אני מבטיח לך בודאות הגמיר לה ביותר שכל אחד יכול לייצר קריקטורות לפי שיטה זאת אחרי תקופת אימון קצרה.

שכחתי משהו: עליך גם לדעת לצייר קצת. לא הרבה. גם קצת כשרון איננו מוזיק, אחרי הכל.

לבסוף הייתי רוצה לומר משהו אודות רוי. ודאי שמתם לב שעד עכשיו רק היה המבוא - ההרפתקות האמיתיות התחלנה רק מעכשיו. ציירתי את הרקע, בניתי את התפאורות הדרושות. עד השבוע היתה רויה עסוקה באיסוף רשמים באותה ארץ רחוקה קרובה ששמה לארשי והמאוכלסת באזורים בעלי ראשי רמקולים.

החל מהשבוע הבא תקבלנה התמונות, ה- צורות וההופעות שנגראו לאיברות את צר- רתן הסופית, ואת מקומן הנכון במשטר של לארשי. אני מקה שאין צורך לחזור על כל שקורות מסעותיה של רויה בעולם ההוא אינן אלא סאטירה חברתית. רוב המקרים, האנשים והמצבים הם בעלי מובן מיוחד ואני סומך על חוש האינטליגנציה שלהם שיתאנו כמקורם.

בכל זאת הייתי מבקש ממך לא להפוך קיצוני מדי ולקחת ברצינות יתירה את הרפתקתיה של אותה צוברית קטנה ער- נדת העגילים ובי- עלת הכוונות הטור- בות.

לא היתה לי כל כוונה להקים רעש גדול כמבקר החברה, גוליבר רחוק למדי אחרי הכל, והוא רק דוד רחוק ומכובד של רויה הענוה, בת השכונה.

דושי-

אחרי שנים מספר במקצוע נדמה לי שה- עולם הוא הרבה פחות מסובך מאשר הפילי- סופים סבורים. למעשה ישנם רק שני סוגי בני-אדם. בני הסוג הראשון הם אלה הפורצים בעצקת, דוש, אתה חייב לצייר קריקטורה שלי? מייד אחרי שנודעת להם זהותי. בני הסוג השני רק חושבים על זאת; גם הם היו רוצים בקריקטורה אך היתוך נימוסיות יתירה או בגלל ביישנותם הרבה יותר אינם מגלים את מחשבותיהם הכמוסות.

ברור מאליי שהניי שמלפס הרבה יותר את בני הסוג השני ויתר-עלכן אני מבקש מהם להמשיך בדרך זאת. אפילו היו עוברים לסוג הראשון ומבקשים ממני קריקטורה לא הייתי עושה זאת. כי אני אינני מצויר קריק- טורות. היסבה היא פשוטה: איני קריקטור- ריסטן. לפחות לא במובנה המלא של המלה. זאת היא אחת

הנקודות שהייתי רוצה להבהיר. נקר- הדש שנייה היא דעה גושמעת לעתים קרובות למדי: "ב- חיי שדוש מצויין השבוע, יש רק דבר אחד - אין ממה לצחוק!" למה יפריע דבר זה? לא התכוונתי כלל לעשות את הקרי- קטורה למצחיקה. אני בכלל לא מ- בין מה, למשל, מצחיק כאשר אני מצויר את האינפלציה כמפלצתיים ענקית (לדייק: לחיות) כשלא משרינו צומד בלועה ומכריז בקול רם ככל האפשר שיהא יחסל את האינפלציה? אין זאת בדיחה, אני הכוונתי לכך ברצינות גמורה ולא רציתי רק לדגוג את בתי השחי שלך.

אולם בכל זאת קורה שאנשים צוחקים. ללא ספק יש כאן מקרה של מקריות מוחלטת. כי אני גם אינני הומוריסטן. וזאת היא הנקודה השנייה שצייתי שתדעו עליה. ונעשיו אתה רשאי לשאול שאלה: אם אתה אינך קריקטוריסטן ואם אתה אינך הר- מוריסטן, למה אתה שם את הצעירים ה- קטנים האלה בהגולם הזה שדי שבוע? אגלה לך את הסוד. קודם כל כיוון שתמורת ציורים קטנים אלה אני מקיים את עצמי. סוף, סוף יש לכל אדם הזכות לקיים את עצמו. דבר נוסף, בצורת הציורים הקטנים האלה אני יכול להביע את דעתי על דברים שונים. וסוף, סוף אוהב כל אדם להביע את דעתו על דברים שונים. וזה הכל.

המקצוע שלי הוא מקצוע קשה. בעליו תלויים בחסדם של אלה הקובעים אם מדפי- סים את הקריקטורה ואם משלמים עבורה. הכוונה, כמו כן, לעורכים.

ישנו היסור של עתיקימים המלמד את מר- סרה-השכל הבוא: אם משך שבועות לא שתי- משקה בפרוטה ולפתע בא מישהו ואומר לך שאתה שיכור, שכח עלינו. הוא פשוט שקרן. אם בא אדם שני ואומר לך אותו הדבר, אל תשים לב. הוא בודאי שוטה. אבל אם בא אדם שלישי ואומר לך שאתה שיכור, הדבר הטוב ביותר שאתה יכול לעשות הוא, ללכת הביתה ולחכות ששיכורונך ישוך, עד שתתפחה. כי ממיים הסיפור הסיני, במקרה זה קיים סיכוי רציני למדי שאתה באמת שיכור.

לעתים קרובות ארע לי שהצלחתי לצייר קריקטורה עצומה הורגת, ממש סנסציונית. הייתי מאושר וגאה ביצירתי, רצתי לעורך הראשון שנודמן לי והוא דחה אותה. פשוט דחה אותה. המשכתי לעורך השני והוא סבר

בוא עיני

תייר שכר נהג מונית לסיור בתל- אביב. בעוברים על פני הנימנסיה הרצ- ליה מודיע הנהג בג- אוה: "את הבנין בנו משך שנה" ה- תייר לא טמן ידו בצלחת, הרגיע את הנהג: "צריך כזה בונים אצלנו תון חדשים!"

כמה דקות לאחר מכן שוב לא התאפק הנהג, וכשעברו ליד מגרבי הריע ביהי- רות: "אבל את זה בנו משך חצי שנה" ו- אך התייר הניד את ידו בביטול: "גם כן משהו, אצלנו זה לא היה לוקח יותר מחודש!"

הפעם החליט הנהג ללמד את התייר לקח. בעוברים ליד הבימה שותק הנהג, אינו פוצה פה הפעם אין התייר מתאפק, חוקרו לזחות הבנין. הנהג מניע את כת- פיו בתמהון: "מצטער מאד, אני מכיר את הבנין הזה, כשעברתי כאן אתמול עוד היה המגרש ריק!"

הקורא יאיר גלוברמן תל-אביב, חובב ליברמן 9 וזכה בפרס של 1 ל"י (על מגרש ריק).

יופי! אפילו הארצות המתקדמות ביותר דורשות רישום רשמי כלשהו וכאן מספיק להשיג בנייה ושני עדים.

תוה ק, תל-אביב... כארם עם נסיון חיים, אני יכול להבטיח דבר אחד: הרבנות תמצא את הסעיף הדרוש להספ- את השטיות האלה המאומות הדרוס את יסוד המוסר היהודי. אברהם כהן, ירושלים

אנו מביעים בזה את הערכתנו בעד הרפורמה- על מקונו בתל-אביב (העולם הזה 762) אולם מצי- טערים על הירידה המוסית שנמסרה בעינינו בסידור הבגורים.

בסוף שנת תשי"א הצלחנו לסדר ששה בוגרי מוסדנו בישיבת כפר אברהם עליד סתחיתקה, בה הם מקבלים השכלה נבונה בתורה ובמלאכה. עלינו להרגיש שהסידור הזה יצא לפועל רק בעזרת המהלכה לעבודה כוצאיות של עזריית תל-אביב, שהסכימה לשלם את החזקת הילדים.

נהגלת אגודת בתי-תומים ויתומות תל-אביב

העורך יותר חבוי המערכת הצהירו בהודומניות שנות ותנייות שתעולם הזה אינו שובעון מפלגתי... העיתון מושפע ממפלגה אחת - אני חושב שכבוד אולר כודאי יודע לאיזו מפלגה אני מכתוב.

העורך טאומטס מכרגיל, אך שמה בכל זאת יעזור לו הקורא ד.ל. וילנה לו לאיזו מפלגה הוא מכור.

הכירה לא נשכחה... ביסותי לפתור את השאלה ה-180 במאוזן של תשבץ הענק (העולם הזה 762) יוצא כי בירת דרום-אפריקה היא יותסבורג. עד כמה שאני זוכר מספיק בתידיספור מלפני 17 שנה הרי בירת דרום- אפריקה היא פרטוריה.

שמעון פינקלשטיין, תל-אביב... העולם הזה מסמיק. בייחוד שטרם עברו 17 שנה מאז למד עורך התשבצים כי פרטוריה ולא יוהנסבורג היא בירת דרום-אפריקה.

הנאונים הצליחו... גם אני כנראה אינני יכול להמנע מכתוב מכת- בים למערכתכם... בעמוד 12 של העולם הזה (759) אתם כותבים על מכותו הפח כבולביה. פח הוא שכבת מתכת סחוט או יותר דקה, שממציאים אותה עליידי כך שממכירים נוש מתכת בין גלילי ענק תחת לחץ נבחר. גם נאונים העולם הזה לא יצליחו להפיק פח ממכרות.

המבדיל בין פח לבדיל... הם הספיקו לשכוח... ברצוני להסב את תשומת לבכם למצבה שהוקמה בכפר מלחה בירושלים, ביוזמת חברי הנוסלים ש' השקיעו מרץ, עבודה וכסף ולבסוף הצליחו להקים מצבה לתפארת. לפי דעתי יש צורך להבליט את המלכה כדי לתת דחיפה לחברי שאר הנוסלים בכל רחבי הארץ, למען יקחו מהם את הדבר ליריים וינצוהו את זכר חבריהם ויזכירו להורי הנוסלים שעוד לא נשכחו יקיריהם.

כל נשאר את עניין הקמת המצבות לפוסדות, שהספיקו לשכוח! אביחי יהודיוף, תל-אביב

ה ש ע ר

משך ששה חודשים בשנה הים הוא סתם מישטח של מים וועפים המתמשך לאורך כל הארץ. אולם בחצי השני, כשהשמש צולה את הגוף, הופכת שפת-הים מקום הבילוי העממי היחיד בארץ. שם אפשר לשחות, לרוץ, להציג אופנות חדשות, להסתכל בבתורות יפות. וזה גם בילוי שאינו עולה ביוקר. במרבית הזמן נשנתה רק פרט אחד מכל זה - הים הפך בילוי לא כל כך זול. כי יום הפנאי היחיד שיש למאות אלפי תושבים בארץ הוא יום השבת. וביום השבת אין קשר לשפת-הים; צריכים להסתדר עם בעל מכונית פרטית או להויע בחור למונית. השבוע נסגע הבילוי פגיעה נוספת - גם לאלה שיש מכונית פרטית אסור לנסוע בשבת, מותר להם לשבת בבית. ותמונות, כוז של השער, שצולמו לא מומן על שפתימה של הרצליה. תהפוכנה מזכרות של בילוי נעים שאי-פעם הכירו אותו תושבי הארץ.